

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

ROSTA.

A mesebeli tündéralom megvalósult: többségben van a függetlenségi párt.

A kisdéd makk merész sudarba szökent.

Heten voltak eleinte. Hét kuruc férfiu, Irányi Dániel vezérlete alatt. Köztük Patay Eszvány és Csiky Sanyi bátyám uraimék, Isten nyugosztalja őket!

Azután jött a Baldácsy-korszak. — A dúsgazdag és bőkezű báró segítségével a párt hirtelen, esodálatosan, megnövekedett. De az ár után apály következett. A 48-asok szétszakadtak, fogyni kezdtek.

Ujabb csapást mért rájuk Bánffy Dezső, a ki híres erőszakos választásával csaknem kiirtotta a nemzeti párttal együtt a függetlenségjüket.

Es ime most ez a két összeolvadt csapat óriási táborra növekedett.

Valószínű, hogy maga a függetlenségi tábor is megijedt ettől a váratlan diadaltól.

Ugy jártak, mint az egyszeri ember, a kinek álmában Isten azt mondta, hogy amit kíván teljesedik.

Az egyszeri ember azt kívánta: változzék minden arannyá, a mit a kezébe fog.

Kivánsága teljesült. De az egyszeri ember aztán éhen halt. — Mert a kenyér is arannyá vált a kezében . . .

* * *

Adtál uram áldást! — mondogatják a 48-asok és szörnyen törik a fejüket: mi lesz már most?

A király hívni fogja a 48-as vezéreket és rájuk bizza az ország kormányzását.

A hirtelen nagy örökséghez jutott függetlenségiek azonban nem tudnak mit csinálni a tömérdék kincsessel.

Osztoogatnák egymás közt a miniszteri tárokat, de nem tudnak megegyezni. Segítsünk rajtuk.

Ime egy népszerű miniszteri névsor:

Miniszterelnök: Molnár Jenő.

Belügyminiszter: Lengyel Zoltán.

Király személye körül: Rigó Ferenc.

Közüktatásügy: Makkai Zsiga.

Pénzügy: Benedek János.

Földmívelés: Bakonyi Samu.

Honvédelmi: Papp Elek.

Kereskedelem: Marjay Péter.

Igazságügy: Ugron Gábor.

Horvát miniszter: Horváth Dezső, Horváth Gyula és Horváth József.

* * *

Többség egyáltalán nincs. Tisza István gróf (a többségre vonatkozólag) azt dudozta, hogy:

— A kacásmon tuladtam!

Már most aztán a szövetkezett alapon álló ellenzék megcsinálja a mérleget és osztzkodni fog a tiszta nyereségen, Hárman vannak a főrésztvényes testvérek: 1) a függetlenségi párt (162), a néppárt (23) és az újpárt (11.) Eddig összesen százkilencvenhatan vannak.

Ezeké most a esodáserejü örökség: a boeskor, palást, ostor,

Ha egy kézbe kerülne a három, felkaphatná s hetedhét országban is szállhatna, mondván:

— Hipp! hopp! ott legyek, ahol akarok!

De mivel a három örökös bizonyára hajba fog kapni: félő, hogy mégse valósul meg az álom. Magyarország teljes függetlensége tovább is csak szép álom marad!

A függetlenségi párt.

— jan. 29.

Ime elkövetkezett, a miről eddig csak mint elbusult hazafiak álmáról beszélt minden komoly ember: a függetlenségi párt teljes diadalt aratott.

A szabadelvü párt az Andrássyak kilépése előtt 246 képviselőből állott. A Kossuth-párt száma 76 volt, a másik 48-as csoporttal együtt 97.

A képviselőház felosztása után a választási küzdelemben a szabadelvü párt 220 taggal indult; a függetlenségi párt pedig Apponyiék belépése révén 115 taggal. Es ime a választások eredménye az, hogy e pillanatban összesen csak 153 szabadelvü párti képviselő van; a függetlenségiek száma ellenben 162. A választások teljes befejezése után a képviselőházba a szabadelvü párt legjobb esetben 165 képviselővel vonulhat be. Viszont a függetlenségi párti képviselők száma február 2-áig még felgyarapodhatik kedvező esetben 180-ra.

Ebből a számításból világosan kitűnik, hogy a szabadelvü párt nem képviseli többé a nemzet többségét és az alkotmányosság törvényei szerint a többségi elv alapján nem vezetheti tovább az ország ügyeit.

Olyan válsága ez a harminc év óta rendületlenül uralkodó szabadelvü pártnak, a mi bizonyára a párt hűtlen Koriánuszait is megdöbbsenti. Mert ez a váratlan nagy bukás, ez a földrázó zuhanás alapján megrendítheti alkotmányunk, parlamentarizmusunk épületét is.

Hogyan lehet ebből az állapotból kibontakozni s a nemzet javára a békes parlamenti munkálkodást új politikai párt vezetésével megkezdeni: erre

ma még a bölcsök se tudnak határozottan felelni,

Annyi bizonyos, hogy a szabadelvü párt ez idő szerint elvesztette kormányképességét.

Többsége azonban a függetlenségi pártnak sincsen. Ha egyesülne az újpárttal és a néppárttal, akkor is a legkedvezőbb esetet véve 214 képviselő

De lehetséges-e ez az egyesülés? Alig hihető! Hiszen az újpárt 67-es párt, a néppárt is 67-es, hozzá még konzervatív, tehát mindenképpen ellentétes a függetlenségi párttal.

Ugy áll tehát a helyzet, hogy még ha a király azonnal meghívna és kabinetalakítással bizná meg Apponyi Albert grófot és Kossuth Ferencet, ezek a férfiak kénytelenek volnának bevallani, hogy elveik, eszméik megvalósítására, az ország ügyeinek a függetlenségi párt politikájával való vezetésére ez idő szerint képtelenek.

Ime ez a rideg valóság!

A megnövekedett függetlenségipárt tehát győzelme mézes heteiben sem alkalmas még a kormányzásra.

Es ezért nézhet minden jó hazafi nagy aggodalommal a kibontakozás elé. Mert most úgy állunk, hogy se itt, se ott nincs többség; nincs egyetlen egy párt, mely az alkotmányos többségi elv alapján a kormányt átvehetné.

Ki kell tehát a mellényt újra gombolni. Két dolog sürgős: vagy új választás; vagy a régi pártkeretek teljes lerombolásával új pártalakulás!

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 28.

A választások lezajlottak, a még ismeretlen volt eredmények beérkeztek és a szabadelvü párt számaránya egyre csökkent. A mi kerületet a szabadelvü párt még nyerhet, azt két kezünk ujján könnyen megszámlálhatjuk. A dolog megtörtént. Az alul a rövid való alul elvonnai magunkat most már többé nem lehet, hogy az ellenzék győzött és a szabadelvü párt kisebbségben maradt. Politikai helyzet támadt ezen az olyan váratlan eredményen, olyan helyzet, a mely a 67-iki kiegyezés óta talán nem volt. Súlyos helyzet támadt, rendkívül komplikált voltánál. Hogy a jövő mit hoz, a politikának legközelebbi alakulatait ki tudná ma még csak meg is jósolni?

Annyi bizonyos és bármit irjanak is az ellenzéki lapok, Tisza István gróf kormány-

elnöknek még jelentős szerep jut abban, hogy a helyzetet megoldja, a minthogy ez idő szerint a király ő felségének teljes, osztatlan bizodalmit bírja.

Ma már koalíciós kabinetről beszéltek ellenzéki körökben és Széll Kálmánt, vagy Zichy Jenő grófot kombinálták. Mindez korai. Mindenekelőtt meg kell várnunk Tisza István gróf miniszterelnök bécsi útját és azt, hogy a kormányelnök a felséggel mit végez.

A választások.

Megválasztott képviselők száma.

Szabadalvüparti	153.
Függetlenségi	162.
Disszidens	23.
Néppárti	23.
Ujparti	11.
Párton kívüli	8.
Nemzetiségi	7.
Eddig összesen :	337.
Pótválasztás lesz	14.
Hátralevő választás	12.
Összes kerületek :	413.

A legújabb választások.

Hermány : Lurtz Károly szabadalvüparti.

Vidombák : Schmidt Károly szabadalvüparti.

Törökbecse : Pavlovics Lyubomir nemzetiségi.

Dicsőszentmárton : Apáthy Péter szabadalvüparti.

Balavásár : Kados Ferenc szabadalvüparti.

Nagykikinda : Telecsky Kristóf szabadalvüparti.

Nagybecskerek : Várady Imre függetlenségi.

*

Szilágycseh : Bornemissza szabadalvüparti és Pop nemzetiségi közt pótválasztás lesz.

*

Budapest : A függetlenségi párt elhatározta, hogy a pótválasztásra kerülő szegvári kerületben Mezőfi Vilmos és Békésában Achim András szocialistákat fogja támogatni, mint akik a magyar nemzeti állam kiépítését és az önálló vámtérületet programjukban felvették.

Pótválasztások.

Budapest IX. ker. Plósz Sándor szabadalvüparti és Ballagi Aladár függetlenségi közt.

2. **Békés-Csaba.** Zsilinszky Mihály szabadalvüparti és Achim András szocialista közt.

3. **Szegvár,** Novák József szabadalvüparti és Mezőfi Vilmos szocialista közt.

4. **Bihar,** Tóth László szabadalvüparti és Rigó Ferenc függetlenségi közt.

5. **Ugod,** Benesik László függetlenségi és Kaufmann Géza Bánffypárti közt.

6. **Szentendre,** Laszlovszky Béla szabadalvüparti és Baránszky Gyula néppárti közt.

7. **Fülöpszállás,** Herman Ferencz függetlenségi és Szeless Ödön függetlenségi közt.

8. **Óbecse,** Radovánovics György szabadalvüparti és Mihajlovics Endre disszidens közt.

9. **Pancsova,** Dániel Ernő báró szabad-

alvüparti és Miletics Szlavkó szerb nemzetiségi közt.

10. **Kisjenő,** Csukay Gyula szabadalvüparti és Russu Sirianu oláh nemzetiségi közt.

11. **Kisbecskerek,** Mayer Károly szabadalvüparti és Steiner Ferenc függetlenségi közt.

12. **Edelény,** Ragályi Béla szabadalvüparti és Nagy István függetlenségi közt.

13. **Szempe,** Desseffy Emil gróf disszidens és Csizmadia Ferenc néppárti közt.

14. **Szilágycseh,** Bornemissza Elemér szabadalvüparti és Pop György nemzetiségi közt.

Hátralevő választások.

(Összesen 12 kerület.)

Január 29-én : 1. **Makó :** Jelölt Justh Gyula függetlenségi.

2. **Fiume :** Jelöltek : Zanella Rikárd szabadalvüparti és Lorber József függetlenségi.

Január 30-án : Békésvármegye : 1. **Gyoma :** Jelöltek Zsilinszky Endreszabadalvüparti és Várkonyi István szocialista. 2. **Oroszáza :** Jelöltek : Veres József függetlenségi; Thék Endre pártonkívüli és Farkas István szocialista. 3., **Baja város :** Jelöltek : Ertl József szabadalvüparti és Rajk Aladár függetlenségi.

Január 31-én : **Miskolc :** Jelöltek : I. ker. Soltész Nagy Kálmán szabadalvüparti és Leitner Adolf demokrata. II. ker. gróf Tisza István szabadalvüparti és Bizony Ákos függetlenségi.

Szeben vármegye : 1. **Kereszténysziget :** Jelöltek Greskovics Vilmos szabadalvüparti és Comsea Miklós nemzetiségi. 2. **Nagydisznód :** Jelölt : Transchenfels Emil szabadalvüparti. 3. **Szászsebes :** Jelöltek : Petrisevich Horváth báró disszidens és Christea nemzetiségi. 4. **Ujegyház :** Jelölt Dörr Soma szabadalvüparti.

Február 2-án : **Hajduböszörmény :** Jelöltek Böszörményi Sándor szabadalvüparti és Benedek János függetlenségi.

A szabadalvüpart veszteségei.

Sulyos veszteségek érték a szabadalvüpartot. A nagytöbbségből mindössze 153 képviselő maradt. Ehhez a számhoz a hátralevő választások és a pótválasztások után még legjobb esetben 12 jöhet, úgy hogy az országgyűlés megnyitásakor a szabadalvüpart tagjainak száma 165 lehet.

Ezzel szemben a függetlenségiéik száma 162-ről még 174-re növekedhetik.

De nemcsak számbeli vesztesége nagy a szabadalvüpartnak : személyekben is régi kipróbált erőket veszített.

A többek közt kibuktak :

Hieronymi Károly.

Bánhidny Antal báró.

Bedő Albert.

Bánffy Miklós gróf.

Beksics Gusztáv.

Csörgeő Gyula.

Daróczy Aladár.

Dobiecski Sándor.

Feilitzsch Artur báró.

Frey Ferenc.

Hegedüs Sándor.

Hegedüs Loránt.

Heltai Ferenc.

Hollaky Imre.

Klobusiczky János.

Kubinyi Géza.

László Mihály.

Makkfalvay Géza.

Mandel Pál.

Münnich Aurél.

Neuman Ármin.

Pekár Gyula.

Rohonyi Gyula.

Sándor József.

Sréter Alfréd.

Szajbely Gyula.

Telegdi József.

Teleki Samu gróf.

Teleki Sándor gróf.

Vörös László.

Wickenburg Márk gróf.

Gorkij a börtönben.

Mint a világtörténelem annyi nagy nagy férfinja, ime Gorkij Maxim is megjárja a maga kálváriáját. Még nem bugygyant ki ugyan a vér sebéből s nem feszítettett keresztet az igazságért, mint Krisztus urunk, de a ezári kormány sötét börtönében világít immár szelleme, meleget árasztva a szivekbe, meleget és forró szánalmat a kiváló férfú iránt, a ki kiemelkedve a demagógok tömegéből, nemcsak lázító szóval s a jelenkor egyik legjelesebb tollával, hanem tulajdon testével védi véreit, elvtársait, munkás testvéreit.

Gorkij Maxim szelleme munkásműhelyek homályából tört napvilágra, és fényesen ragyogott, világosságot, meleget hintve az elmékbe s lelkekbe, birokra kelve a sötétséggel, mely sehol sem oly hosszantartó, mint a cár birodalmában. E zordon ország hosszú éjszakája nem tudta lenyűgözni világosságra törő elméjét, de nem bódította el saját dicsőségének fénye sem, s nem feledkezett meg munkástestvéreiről. S midőn Oroszországban menydörgésszerű robajjal megingott a föld, forradalmi lángok csapkodása világította meg az égboltozatot, piros vérrózsák fakadtak Pétervár utcáinak haván, s a téli palota előtt fegyverropogásba fult a halálra sebzett munkások jajveszékése, — szegény, tudatlan társai szolgálatába szegődött s szembezállt a hatalommal.

Egyelőre a közvetítés szerepét vállalta el. Alkudozni akart a cárral s ezért bűnhődni kellett. Mi, esodálói és és bámulói, száz-ekrek és milliók aggódva várjuk a hírt, mely tömlőcéből érkezik. Vajjon lesujt-e rá a cár kormányának vaskeze? Avagy megkíméli a nagy író, az európai híri lángelmét, az új orosz irodalom büszkeségét? Avagy nem riadnak vissza az ő lángelméjétől sem, a mint nem kímélték meg Dosztojevskit és az orosz irodalom más nagyjait? A barbár ókorban a templom kapujáig üldözték a menekülőket a hatalom zsoldosai, de a templom kapujánál szent döbbenettel állapodtak meg. S hüvelyükbe tették gyilkos fegyvereiket. Vajjon a cári kormány nem lesz barbárabb a barbárok nál, hitlenebb a hitlenekeknél?

Nem, nem féltjük Gorkijt. A nagy író és agitátor aligha fog diadallal kiszabadulni tömlőcéből, de hiszszük, hogy a mozgalom csilapultával meg fog nyilni börtönének ajtaja. De ezzel nem ér véget az ő kálváriája, mert hasztalan folyt társainak drága vére Pétervár utcáin. A cár gárdaezredei s kózákjai vasmarokkal szorították vissza orosz testvéreit műhelyeikbe s pinceodukba, a sötétség világába, oda, a honnan esztendő előtt munkászubbonyban, elgyötört testtel, de

lángoló lélekkel indult utjára Gorkij Maxim, hogy diadallal járja be a nagyvilágot. A művelt világot, mely most mélyeséges részvétellel bámulattal tekint börtöne felé.

A japánok óriási győzelme.

A magyar közönség figyelmét teljesen elfoglalta a választás; ezalatt a mandzsuri csatateren jelentős események peregtek le; olyan események, amelyek megérdemlik, hogy legalább pillanatig foglalkozunk velük. Távirataink ezek:

80.000 ember elesett.

Berlin, jan. 38.

A japán és orosz hadtestek az egész vonalon megütköztek. Iránytalan mészárlást vétek véghez. Mindkét részről legalább 80.000 ember elesett. Az ütközet még nincs eldöntve.

A japánok győznek.

London, jan. 28.

A Szahó melletti nagy ütközet, ugylátszik a japánok javára dönt el. Az orosz jobbszárny már meghátrált. Kuroki megkerülő mozdulatot tesz. Az ügyuharc rettenetes és iszonyu pusztítást visz véghez.

Kuropatkin segítséget kér.

Róma, jan. 28.

Mukdenből jelentik: Kuropatkin sürgősen kért segítséget Pétervártól és azt táviratozta, hogyha nem kap a legrövidebb idő alatt, igen jelentékeny erősítést, akkor képtelen lesz hadi állását megtartani és kénytelen lesz visszavonulni, hogy elkerülje a döntő ütközetet, amelyre Ojama rá akarja kényszeríteni.

A katonák megtagadják az engedelmességet.

Pétervár, jan. 28.

Óriási konsternációt szült az udvarnál Kuropatkinak ama távirata, amelyben azt jelenti, hogy katonái megtagadva az engedelmességet, nem akarnak a japánok ellen menni. Meglőrtént, hogy „éljen a forradalom!” kiáltás közben dobták le magukról a fegyvert.

Pétervár, jan. 28. Kuropatkin tábornoknak a cárhoz intézett 26-iki keleti távirata a következő: 25-iki jelentések szerint csapatainknak véres küzdelme volt Raigucua bevételénél, egy állást a falu közelében 21-én foglaltunk el. Tegnap este érkezett híre Keilaloza, Utajei és Keigucuja megszállásáról. Mintegy száz embert fogtunk el. Csallajoi megszállásakor 50 ember pusztult el. 26-én folytattuk csapatainkkal előrenyomulásunkat Szaidepufelé, Komolyabb ütközet a Szaidepuin kívül nem volt. A japánok kísérletei, melyekkel vissza akartak bennünket szorítani, nem sikerültek. Ma délutáni hírek szerint a japánok dél és délkelet felé Szandepu irányában kezdenek előnyomulni.

London, jan. 28. Morninpost jelenti Sanghaiból 25-éről, hogy a japánok megkezdték a vladivosztoki kikötő hathatós blokkját.

NAPI HIREK.

Választási napló.

Január 29. Makó, (1), Fiume. (1) — 2.

Január 30. Békésmegye (2). Baja (1) — 3.

Január 31. Szabvármegye (4), Miskolc (2) — 6.

Február 1. Liptómege (2),

Február 2. Hajdu-Böszörmény.

Csokonai százéves sirja.

Csokonai halálának százados évfordulója. jan. 29.

Méltó módon róttá le a Csokonai kör az irodalmi hódolat és kegyelet adóját Debrecen legnagyobb fia, a száz éve elhunyt Csokonai Vitéz Mihály iránt Délután fél 3 órára gyűlt egybe a Csokonai kör, több választmányi tagja Géresi Kálmán elnök vezetése alatt a kollégium tanári olvasótermében Ott voltak Dicsőfi József és K. Tóth Kálmán lelkészek, dr. Nagy Zsigmond, S. Szabó József tanárok, dr. Tüdős János és Kardos Albert a kör titkárai, dr. Körösi Kálmán és Zoltai Lajos, akikhez aztán Bakonyi Samu országos képviselő csatlakozott. A kör tagjai előbb a Csokonai-szoborhoz vonultak le, ahol már ekkorra egy kis közönség gyülekezett, leginkább tanuló ifjúság. Itt Géresi Kálmán letette Beöthy Zsolt palmaágát, melynek szalagjára ez a rövid, de jelentős mondat áll. A pyramisok alól Csokonainak. Géresi szavai szerint azon megtiszteltetések hosszú sorában, melyekkel a magyar irodalom a kegyelet ez évében fog adózni, a nagy költő emlékének, méltán foglal első helyet a legelső magyar eszthetikusnak, Beöthynek mesze idegenből való megemlékezése.

Majd a felszaporodott menet megindult a hatvan-uteai temető felé. Az uton mindenütt feltűnést keltett a Csokonai kör hatalmas babér koszorúja, amely a Csokonai kedvelt virágaival, eleven rózsával, nárcisszal, gyöngyvirággal stb. volt díszítve s amelynek széles fehér selyem szalagján Tüdős Jánosnak ez alkalomra írt következő találó epigramja volt aranybetűvel nyomtatva:

Muzsa, örülj e napon; hajh! most száz éve zokogtál,
Leghűbb lantosodat sirba midőn letéved,
Századok elszállnak, de virágzó lelke
Vitézelek.

Égő esipke-bokor, illata, színe-örök.

A téli nap aranyos sugarában fűrésztötte a hatalmas vaspyramit, midőn a Csokonai kör választmánya és a több, mint száz főnyi közönség megállott a sir vasrácsa előtt. Géresi Kálmán mélyen megindult hangon emlékezett meg a mai nap jelentőségéről, Csokonai örök nagyságáról. A Csokonai kör virágait csak hirnököknek nevezte, akik jelentik a költő halhatatlan szellemének, hogy a virágok özöne majd május havában, a költő által megénekelte tavasz idejében fog hullani a hamvak fölé, mikor országos ünnep fogja hirdetni. Csokonai dicsőségét. Végül Dicsőfi József mondott néhány megható szót, amelyeknek kíséretében letette a sirra azt a virágescokrot, mellyel neje, Dicsőfi Józsefné urnó hódolt a költő szellemének. Arra kérte Debrecen ifjait, leányait, hogy hozzanak virágot, valahányszor erre viszi útjuk Csokonai sirjára ne hagyják soha koszorú nélkül a költő sírmlékét.

A halgatóság a Géresi és Dicsőfi beszéde-keltette mély érzésekkel, Csokonaira vissza-visszaálló gondolatokkal hagyta oda a hatvan utedzai temetőt, a Csokonai kör elnöksége és választmánya pedig azon biztató meggyőződéssel, hogy méltó módon kezdette meg a mai napon Csokonai iránt országsszerte nyilvánuló ünnepmegemlékezéseket.

A kollegiumi akadémiai ifjak is lerótták eszményei alakjuk, Csokonai, iránti kegyeletüket. Oláh Gábor kollegiumi tanárnak jól sikerült „Csokonai” dramolette-jét adta elő a legsikerültebben és leghatásosabban az akadémiai ifjúság Csokonai iránt lelkesülő szép számú közönség és a tanuló ifjak jelenlétében. A színháztól kért díszletek, ruhák, a muzeumból előkerült kisbotok, nagy botok, a régi diáktüszöltő lámpa, a csikóbőrös kulacs; a komoly, majd vigareu diákok, az előforduló Csokonai dalok, a szilaj jókedv, majd a haza sorsa fölött aggódó diákarok lázba hozták nem csak az ifjak, de még az öregebbek szívéit, lelkét is. Egyik jelenet a híres Csitvári krónika sorsával ismertet, a másik két új diák felavatását mutatta, a harmadik Csokonai iránt lelkesít s magasztalja a nagy költő szellemét. Ezután Ferenci Gyula dr. akadémiai tanár tartott egy rövid beszédet, Csokonai iránti lelkesedésének egész hevét öntve abba Az ünnepélyt a Gaudeamus igitur zárta be.

— **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az istentiszteletek sorrendje a következő: A református templomainkban. A nagytemplomban Uray Sándor. Kistemplomban János Zoltán. Újtemplomban Szele György. Ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán. Csapókerben Kovács János. Homokkertben egy theologus. Az adakozások minden templomban a főiskolai tápintézet javára történnek. Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor miséznek Kampell József, 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgym. növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános mondja segédlettel, nagymise után Mellan István prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12-kor miséznek Nyári Ignác. Délután fél 3 kor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor lytánia.

A gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; 9 órakor szent mise; délután fél 3 órakor kereszténytanítás; 3 órakor vécsernye; 4 órakor rózsafüzér ajtatosság.

— A polgármester a választásról.

Kovács József polgármester ur a következő levelet intézte a Szabadság szerkesztőjéhez: Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az országgyűlési képviselő választás városunkban megtörtént szép rendben s a legszebb alkotmányos jog gyakorlásának emez ünnepét nem zavarta meg sem a választás folyama alatt semmi rendetlenség, sem pedig a választás eredményének kihirdetése után nem következett be, a mire a 3 év előtti pótválasztás eseményei után nagyon sokan aggodalmaskodva gondoltak — semmi éretlenség s durvaság.

Debrecen sz. kir. város lakosai okosságának, neveltségének, józanságának bizonyítéka ez, a mire bizton számítottam akkor, midőn az országos kormánytól kapott

felhívás folytán is — és mint e város régi jó hírét nevét fentartani s polgárainak vagyoni és személyi biztonságát is megőrizni hivatott tisztviselő is kérve kértem a polgárságot arra, hogy Debrecenhez s alkotmányos legszebb jogunkhoz méltóan viselkedjék s a szülők, gyámok, gyárosok, iparosok is gyermekeiket, tanoncaikat óvják a rend zavarásától.

Tudom én, mert az emberi szenvedélyeket ismerem, hogy akkor, midőn sokféle képen befolyásolva van a közönség, nehéz megőrizni a higgadságot de épen ezért is elismerést érdemel, ha ily nehéz körülmények között is megőrizve lett az — s örömmel, büszkeséggel tölt el, hogy Debrecen város népe hű maradt s méltó maradt őseihez s eme viselkedésével tiszteletet érdemelt ki újabbban is minden oldalról.

Dicsőkedve hirdetem — a hol arra alkalom nyílik, Debrecen sz. kir. város népének emez okos, higgadt, érett magatartását s köszönetemet s elismerésemet nyilvánítom azért — s mindezt azért bocsátottam előre, hogy a midőn a város népének eme magatartását annyira méltányolom, annál inkább méltányolja Tekintetes Szerkesztő ur ezenel nyilvánított köszönetemet azért, hogy lapjában szíves volt nemcsak közölni a képviselő választásra vonatkozó hivatalos közleményeket, felhívásomat, hanem támogatni szíves volt azokat s intézkedéseimet jóindulattal magyarázattal s önálló közleményeivel is.

Ismételten köszönöm azt — s úgy tartom, hogy ha jövőre is megértjük egymást, használni fogunk azzal e városnak.

Debrecen 1905. Január 27.

Tisztelettel:
Kovács József
polgármester.

— **Városi közgyűlés.** Debrecen város tanácsa Domahidy Elemér főispánnal egyetemesen elhatározta, hogy a januári közgyűlést e hó 31-én d. u. 3 órakor tartja meg.

A tárgysorozat a következő: 1. Polgármesteri jelentés 1904. évi november és december hónapokról.

2. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak a városi utcagazdaságok mezőőr tartása tárgyában 104,049—VII—1—1904. szám alatt kelt rendelete.

3. M. kir. földmivelésügyi miniszter urleirata, melyben tudja, hogy a tényleges szolgálatban álló katonai legénységnek a tűzoltásban leendő szakzerű kiképzése iránt az intézkedéseket megtette.

4. Győr sz. kir. város közönsége az általános jövedelmi pótdóról szóló 1883. évi XLVI. t.-c. 13. §-ának a városok által felvett, de be nem kebelezett kölcsönök kamatajaira leendő kiterjesztése tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter urhoz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal leendő támogatás végett megküldi.

5. Győr sz. kir. város közönségének a m. kir. pénzügyminiszter urhoz intézett sidepártolás végett megküldött felirata a községi adófizetési kötelezettségnek a község minden birtokosára és lakosára kivétel nélkül leendő kiterjesztése s a házbóradó általánosítása tárgyában.

6. Torda Aranyosmegye közönségének a közadók kezelését és behajtását tárgyazó 1883. évi XLIV. t.-c. 49. §-a módosítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett s ide támogatás céljából megküldött felirata.

7. Jelentés az árvaügyek állásáról az 1904. év II-ik felében.

8. Tiszti főügyészi jelentés a város esolekvő és szenvedő pereiről az 1904-ik év II-ik felében.

9. Jelentése a városi tanácsnak a légszeszgyárnál 1905. január 15-én történt robbanás és annak folytán bekövetkezett tüzről — az ezen tárgyban tartott vizsgálat eredményéről és szükségessé vált intézkedések megtételéről.

10. Az elepi 18 hold 663 — négyszögöl területű szántó- és kaszálóföld elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak első ízben megejtése.

11. Igazolóló választmány jelentése a megüresedett bizottsági tagsági helyeknek az 1904 évi december hóban választás utján történt betöltéséről.

12. A jog- és pénzügyi bizottságba 3 megüresedett tagsági helyének választás utján betöltése a f. 1905. évre terjedő megbizatással.

13. A gazdasági bizottságba egy megüresedett tagsági helynek választás utján betöltése a f. 1905. évre terjedő megbizatással.

14. A színházi bizottságnak 1905. évre megalakítása.

15. A szegényügyi bizottságnak 1905. évre megalakítása.

16. A nyugdíjellenőrző bizottságnak 1905. évre megalakítása.

17. Az esküdtképes egyének összeírására hivatott bizottságnak 1905. évre megalakítása.

18. A városi adópénztár pénzkészletének szállítását ellenőrző bizottságnak 1905. évre megalakítása.

19. Tanácsi előterjesztés a városi nyomda új felszerelése tárgyában.

20. Ugyanaz az utmesterek és utkaparók nyugdíj szabályzata tárgyában.

21. Egy befejezett fegyelmi ügy bejelentése.

22. A cs. és kir. lovassági laktanya a pótraktári helyisége kibővítésének ügye, tanácsi javaslattal.

23. Tanácsi előterjesztés a város lakosságának a katonatartási kötelezettség terhétől megszabadítása ügyében nyert megbizatásra vonatkozólag.

24. Harsányi Gusztávnak — mint a homokkerti lakosok megbizottjának felebezése a világitási költség adását megtagadó 17,680—1904. sz. tanácsi határozattal ellen.

Debrecen, 1905. január 28.

Kovács József,
polgármester.

— **Tanács ülés.** A városi tanács e hó 30-án teljes tanácsulást tart, melyen a másnapi közgyűlés közgyűlés tárgysorozatát készítik elő.

— **A megadóztatott helyi vasut.**

A helyi vasutra a város már évek előtt pótdót vetett ki, mely alól csupán a Kossuth-utcai szárnyvonalat mentesítette. A kis vasut azonban az erre vonatkozó szerződést úgy értelmezte, hogy a piac- és a hatvan-utcai vonalat is pótdójt mentesség illeti meg. Ennek alapján kérte, hogy a város a már több évről befizetett pótdójtát térítse vissza. De mivel a város ezt megtagadta és csak a Kossuth-utcai vonalra eső részt volt hajlandó visszatéríteni, a helyi vasut fellebbezett a közigazgatási bizottsághoz. A tanács határozatát helyben hagyta a közigazgatási bizottság is és a megismételt felebezés folytán az ügy a közigazgatási bíróság elé került, melynek ítélete megegyezik az előbbeni határozatokkal, kimondja, hogy csakis a Kossuth-utcai szárnyvonalat illeti meg a pótdójt mentesség, amint hogy ez a szerződésben is foglaltatik.

— **Fényes esküvő.** Diszes esküvő színhelye lesz ma a Deák Ferenc utcai izraelita templom. Ma délelőtt 12 órakor esküszik

Balla Jenő honvéd százados, a magyar királyi 3. honvéd gyalogezred, ezredsegéd tisztje, örök hűséget özv. Steinberger Gyuláné, bájos és szeretetre méltó leányának Fanni kisasszonynak.

— **Beteg író.** Budapesti tudósítónk jelenté, hogy Beksics Gusztáv, a Magyar Nemzet főmunkatársa, annyira meghűlt Sepsiszent-Györgyön, volt kerületében, hogy Budapestre már betegen érkezett meg. Állapota meglehetősen súlyos, de nem aggasztó.

— **A színház vizsgáló bizottság.** nap délután Körner Adolf tanácsnok elnökléte alatt tűzrendészeti szempontból vizsgálatot tartott a színházban és mindent rendben talált.

— **A városi központi választmány ülése.** Debrecen város központi választmánya tegnap délután 4 órakor Kovács polgármester elnökléte alatt ülést tartott, melyen bejelentették, a debreceni választás eredményét. Elhatározta a választmány, hogy a szavazó küldöttségek jegyzőkönyvének egy-egy példányát az irattárba helyezik, míg egy másfok példányát felterjesztik a belügyminiszteriumhoz.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalnál kihirdetés végett jelentkeztek: Kendrella János — Keresztesi Margit, Kovács Ferenc — Russbocher Anna, Szarvas József — Nagy Eszter, Mayer Gábor — Vass Juliánna, Szegő Sándor — Tóth Eszter, Csanak István — Sipos Juliánna Kiss Sannor — Nagy Juliánna, Szilágyi József, — Bence Juliánna, Moskovits József — Steiner Margit, — V. Balog — Kozma Juliánna, Kegyes Ferenc — Juhász Erzsébet, Dr. Szász Ernő — Popper Klára, Ember Gyula — Balla Etelka.

— **Házasság kötések.** A hét folyamán házasságot kötöttek: Molnár Antal — Vég Juliánna, Róth Ignác — Anzel Gizella, Pósalaky János — Szilágyi Mária, Suba Ferenc — Veres Juliánna, Varga János — Arany Eszter, Kovács István — Bakóci Erzsébet, Kiss Imre — Bruckner Mária, Kapitány Ferenc — Sarkadi Juliánna, Fogarasi Sándor — Sóvágyó Zsuzsanna, Paksi József — Kozma Juliánna, Kiss József — Chru Anna, Kovács József — Tranke Mária, Rózsa Mihály — Rezes Juliánna, összesen 14 pár,

— **Leszavazott és meghalt.** A Budapesti Terézvárosi választásnak volt egy nagyon megható epizódja is. Zwillinger Manó kályhagyáros, akinek az Andrássy-ut és Gyár-utca sarkán van az üzlete s aki köztisztviselőben álló polgára a kerületnek, súlyos betegen feküdt lakásán. Tegnap este fölkelte ágyából, azzal a zándékkal, hogy elmegy szavazni Vázsonyira. Távozóban a nagybeteg öreg ember így szólt a feleségéhez:

— Érzem, hogy meghalok, de le akarok még szavazni Vázsonyira.

Nagy nehezen bejutott a választási helyiségbe 10 órakor este. Leszavazott és hazament és lefeküdt.

Éjfél után Zwillinger Manó meghalt.

— **Egyházi ülések.** Ma délelőtt 10 órakor a református egyház törlesztéses kölcsönügyi bizottsága ülést tart. Holnap délután 5 órakor az orgonaépítő bizottságnak lesz ülése, melyen a kistemplom részére felállítandó orgona ügyében határoznak.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy a Falk cég munkásai február 4-én táncmulatságot rendeznek. Ezt a mulatságot a Stern József és testvére cég munkásai rendezik, míg a Falk Armin és társa cég munkásai február 25-én tartanak táncestélyt a Bikában.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Somossy Bélát. Hajduböszörmény rendezett tanácsu város polgármesterét a siketnémákat gyógyító egyesület igazgató tanácsába tagul kinevezte.

— **A városi nyugdíjügyi bizottság** a hó 30-án délután 3 órakor ülést tart, melynek keretében három megüresedett bizottsági tag helyét be fogják választás útján be tölteni.

— **Rendelet a sztrájkokról.** Hieronymi Károlyi kereskedelemügyi miniszter nagyfontosságú körrendeletet bocsátott ki valamennyi másodfoku iparhatósághoz a sztrájkok és munkakizárások megfigyelés tárgyában. Minthogy az újabb időben oly gyakran előforduló sztrájkok tanulmányozása célszerűnek látszik, elrendeli a miniszter, hogy e szociálpolitikai mozgalmakról 1905. évi január hó 1-től kezdődőleg rendszeres statisztikai adatgyűjtés folytatandó mindazon munkabeszüntetési esetekben, midőn akár a munkások, akár a munkaadók abból a célből szüntetik be munkát, hogy a másik féllel szemben támasztott követeléseiknek érvényt szerezzenek. A statisztikai adatok gyűjtésével a miniszter az elsőfoku iparhatóságokat és a kerületi kir. tanfelügyelőket bízta meg. Az első foku iparhatóság feladata a sztrájk- és munkabeszüntetési mozgalmakat figyelemmel kíséreni s mielőst ilyen esetről tudomást szerez, azt a kerületi felügyelőnek bejelenteni. A rendelkezésre bocsátott kérdőíven a statisztikai adatok pontosan feltüntetendők, valamint melléklendők az összes, a mozgalomból kifolyólag esetleg megjelent nyomtatványok, felhívások, falragaszok, stb. Végül kijelenti a miniszter, hogy a statisztikai adatgyűjtésre oly súlyt helyez, hogy azok helyességét időről-időre saját közgeivel is ellenőriztetni fogja.

— **Tűz a tanyán.** E hó 24-én Váci Ferenc Pácerdőségi tanyáján tűz ütött ki, mely felemészített egy nagy széna kazalt. A tűz eddig ismeretlen okból támadt és a nagy vízhiány miatt csak nehezen tudták eloltani. A kár körülbelül 300 korona, mely azonban biztosítás útján megtérül.

— **Tolvaj cigányasszonyok.** Rostás Anna és Rostás Pepi cigányasszonyok sorra járták az utcákat, sétájuk közben egymásnak házba bekaesintgattak, s ami a kezük ügyébe akadt elemelték. A Csapó utcán haladva Kovács Béla asztalos mester házába mentek be és miután a ház körül nem láttak senkit tengerit szórtak szét az udvaron ezzel csalogatva magukhoz a szárnyasokat, melyek közül néhány tyukot el akartak lopni. A tolvajlason azonban tettenérték őket és most a rendőrség fogházába zárják megérdemelt büntetésüket kitölteni.

— **Ezrek halála** jutott a csusz és köszvényes betegek közül Zoltán Béla gyógyszerészhez azon kiváló eredményekért, melyeket a kires Zoltán-féle kenőcs használatával értek el. E hirneves kenőcs még oly csusz és köszvényes betegek súlyos baját is meggyógyította, kik már évtizedek óta nem voltak képesek gyógyulást találni. Tudja meg hát mindenki, hogy ha családjában valaki köszvényben szenved, akkor meg kell hozatni a Zoltán-féle kenőcs üvegjét 2 koronáért a Zoltán-féle gyógyszerházból Budapest, V., Szabadságtér.

— **Siketnémák perselyei.** A helybeli siketnémák nemcsak Debrecenben, de hajdúvármegye területén is voltak elhelyezve perselyei, melyek bizottság előtt felbontván bennök összesen 83 kor. 99 fill. találtatott. Az összegezés gyűjtőnként nyugtázni csak részben lehet, mert a különböző helyekről beküldött perselyek mindegyikén nem vett részt a gyűjtő neve. A gyámolító egyesülés azonban gondoskodott róla, hogy a jövőben az eset meg ne ismétlődhessen, ezért a perselyeket megszámoztatta és pontos jegyzék után osztotta ki ismét a jószívű gyűjtők kö-

zött. A nyugtázás a helység, illetőleg a gyűjtők neve szerint a következő: Tetétlen, községi jegyző 60 fill. Hajdudorog gör. kath. templom 9 kor. 10 fill. Pozsogay Imre jegyző irodája 8 kor. 27 fill. Takarékpénztár 1 kor. 14 fill. Hajduszoboszló: főkapitányi hiv. 84 fill. Városi tanács 2 kor. 9 fill. Takarékpénztár 92 fill. főszolgabíró 31 fill. Kaszinó 1 kor. 45 fill. Kaba: az elüljáróság tanácsterme 31 fill. főjegyzői iroda 4 kor. 94 fill. Bal-mazujváros 3 perselyben 7 kor. 43 fill. Hajduböszörmény: Temető utcai olvasókör 1 kor. 95 fill. 48-as kör 1 kor. 96 fill. szabad-
elví kör 38 fill. iparos kör 44 fill. járási főszolgabíró 2 kor. 18 fill. Hajdusámszon közságháza 4 kor. 35 fill. Vámospéres II-od jegyzői iroda, központi járás főszolgabírója 38 fill. Püspökladány: közgyám 18 fill. elüljáróság 8 kor. 26 fill. Szövetkezet 19 fill. Egyek, Devics Lajos jegyző 1 kor. 9 fill. Földesen 3 perselyben 1 kor. 29 fill. Felsőjózsan kézi perselyben 65 fill. Tiszacsege községháza 1 kor. 60 fill. Téglás községháza 1 kor. 66 fill. Hajdunánás: polgári olvasókör 3 kor. 41 fill. kaszinó 3 kor. 91 fill. függetlenségi kör 77 fill. áll. anyakönyvi hiv. 70 fill. gazdakör 2 kor. 98 fill. Hajdúhadház: adóügyi jegyzői iroda 35 fill. kaszinó 88 fill. közigazgatási jegyzői iroda 5 kor. 66 fill. Hajduszentpéter 2 kor. 56 fill.

E szíves adományokért úgy a szíves gyűjtőknek, mint a névtelen adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet a siketnémák gyámolító egyesület, perselyeit pedig továbbra is jóindulatába ajánlja a jószívű adakozóknak. — Azok az emberbarátok, a kik perselygyűjtéssel akár Debrecenben, akár Hajdúvármegyében foglalkozni szívesek volnának, forduljanak lev. lapon perselyért a siketnémák debreceni intézetének igazgatóságához.

— **Harcias asszonyok.** Régóta ellenséges lábon állottak egymással Sarkadi Árpádné és Nagy Zsuzsanna dohánygyári munkások. Ennek az egymás iránti ellenszenvnek tegnap délután mindketten kifejezés is adtak. A két érdemes hölgy ugyanis a tizenhárom város utcán összetalálkoztak, és miután mindenféle dicsérő jelzőkkel illették egymást, karmaikat vették használatba és olyan botrányt rendeztek, hogy megbámulta őket az utca népe. A rendőrség a harcias menyecskék ellen utcai botrány miatt megindította az eljárást.

— **Meglopott hetes.** A rendőrségen tegnap este panaszt emelt Láng Gusztáv Piac-utca 81. sz. alatti lakó hetes, hogy ládáját ismeretlen tettes feltörte és abból 11 korona 10 fillért elloptott. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **Gyenge tüdőbajra hajlandó** görvénycóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovics-féle izetlen csukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sém kellemetlen szaga sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható: Mihalovics J. gyógyszerházból.

— **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a Plombus amerikai önpombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnyitási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Költemények prózában.

I. Az idegen.

— Kit szeretsz legjobban, te titokzatos férfiu, oh mond? Az atyádat, az anyádat, a nővéredet, a fivéredet?

— Nincs atyám, nincs anyám, nincs nővérem, nincs fivérem!

— Hát a barátodat?

— Olyan szót ejtetél ki, amelynek értelmét mindmáig nem ismerem még!

— A hazádat?

— Ki tudja, hogy a föld melyik részén születtem!

— A szépséget?

— Hogy szerethetném én a szépség halhatatlan istennőjét?

— Az aranyat?

— Gyűlölöm, a mint te az istent gyűlölöd.

— Hát kit szeretsz, mit szeretsz, te különös idegen? Kit? Mit?

— A felhőket szeretem... a siető felhőket... Ott fenu... a csodás, gomolygó felhőket... az oszló-foszló, tovatűnő felhőket...

II. Vénusz és a bolond.

Csodás ragyogó nap! Szuvedélytől áttasan szívja magába a nagy park a nap égető tekintetét, mint az ifjuság magába szívja a szemnek izzó tüzet.

Egy hang se árulja el a nagy Természet mámorát. Mintha még a vizek is aludnának. Nem úgy, mint az embereké, a Természet orgiája nesztelenül folyik le.

Az egyre növekedő fényárban minden csillog, ragyog, a virágok égnek a vágtyól, hogy színeik hatalmas erejével vetekedjenek az éter vakító azurjával. A forróság illatot ad a fának és a virágoknak s az illatár szinte füstölő gomolyagokban emelkedik fel a nap felé.

A Természet e mámorában egy szomorú alakot pillantott meg, A park közepén hatalmas Vénusz áll a magas talapzaton; a talapzathoz egy bolond simul, egy udvari bolond, akinek az a hivatása, hogy önkénytelen vagy erőszakolt mokáival megkacagassa a királynét, ha lelkiárdalást érez, vagy unatkozik.

Megmosolyogni való ruhában állt ott a szegény bolond, fején csörgősipka. Szemeit a halhatatlan istennő felé emelte, miközben könnyekkel teltek meg e bus szemek.

És e szemek ezt mondták:

— Én vagyok a legutolsó ember, a legelgyatottabb ember ezen a világon. Szerelmemben és barátságban megcsaltak. Haszontalanabb és nyomorultabb vagyok az állatnál! — És mégis... mégis, én is arra vagyok teremtve, hogy átérezzem a Te halhatatlan szépségedet, oh csodás istennő. — Könyörülj meg oh Vénusz! Szánj meg szomorúságomért és szerelemre való vágyódásomért!

De a könyörtelen Vénusz titokzatosan a megszűnésébe néz márványszemeivel... a messzi, messzi távolba...

III. Hajad egy egész világ.

Hadd szívom be soká, soká hajadnak illatát! Hadd merítsem el arcomat fürteidben! Hadd lebegjenek fürteid kezemben, mint egy illatos zsebkendő, hogy az emlékek és gyönyörök illatával teljék meg a levegő!

— Ha tudnád mi mindent látok most! Ó mit érzek! Mit sejtök! Lelkem ez illatáron száll tova, mint más lelkek a zene szárnyaiban!

Egy álom emelkedik ki hajadból, egy álom: libegő vitorlákkal, hatalmas árbocokkal. Messze tengerrekről beszél ez az álom, hol langyos szellők játszadoznak, hol az éter sötétebb kék és érett gyümölcsök illatától van átítatva a levegő, hol enyhet érez az emberfia, mintha óriási levelek hűsen legyeznének.

Hajadnak oceanjában egy kikötőt látok, hol egy szomorú melodia zengzetét hallom. Kikötőt, ahol minden nemzetnek erős férfiai dolgoznak, minden fajtájú hajókon melyeknek cifrázott testeit a végtelenségben sikkannak át, melyben örök forróság hevit.

Mikor hajadat megsimogatom, újból átélem a gyönyörűséges bágyadságnak óráit, amelyeket egy szép hajó kajútjében töltöttem együtt veled, a hullámok ringatták a hajót, a kajútban csupa virág, bódító illattal; hajadból a dohányynak, ópiumnak és cukornak illatát szívom.

Hajad az éjszakában úgy hevit, mint a forró égő éjszakája.

Hagyj duskáfnom kezemmel nehéz fekete ha-

Jalban! Hadd csókoldom lázasan fürteidet! Ugy érzem ilyenkor, mintha emlékeimet csókoldnám fel újból a halálból a való életre.

IV. Mámor.

Légy mindig mámoros: ez az igazi! Ez az alfája és omegája a bölcsességnek. Ez a lét és nem lét egyetlen kérdése.

Mámorban nem fogod érezni az idők rettenetes terhét, a melytől roskadoznak vállaid, melyleterít a földre. Mámorban légy szüntelenül! Csak mámor, mámor!

De mivel szerezd meg ezt a mámort!

Borral, költészettel, erénnyel, asszonygyal, a hogy tudod. Csak mámor legyen.

És ha egy napon . . . valahol . . . egy palota lépcsőjén vagy egy utcai árok zöld fűvén vagy szobáskád tompa magányában ébredesz ha mámorod gyöngül, ha egészen elszáll: akkor kérdezd meg a szélvész, a hullámot vagy a csillagokat, vagy a röplő madarat, vagy a toronyórát, vagy valamit, ami mozog, forog, száll, sóhajt, szólal . . . kérdezd meg tőlük: minek az órája ütött?

És a szélvész, a hullám, a csillag, a toronyóra mind ezt fogják felelni:

— A mámor órája. Ha nem akarsz az idő meggyötört rabszolgája lenni, mámorosodj meg újra légy mámorban szüntelenül. Borral, költészettel, erénnyel, asszonygyal . . . Bármivel szerezd meg a mámort, ahogy tudod, csak mámor legyen mámor . . .

Mulatságok.

Iparosok bálja. Február hó 5-én lesz megtartva. A meghívók mind szét küldettek és a rendezőség ezton kéri fel azokat akik tévedésből meghívót nem kaptak, hogy az Ipartestülethez sziveskedjenek fordulni hol ez iránt készséggel fognak intézkedni.

Építő munkások jelmezestélya. Tegnap este tartotta meg a magyarországi építőmunkások helyi csoportja jelmezes táncestetélyt a Margit fürdő dísztermében. A természetorogásig megtöltötte a mulatni vágyó fiatalok. A rendezőség a legszebb a legügyesebb és legkomikusabb jelmezt díjjal tüntette ki. A négyest 100 pár táncolta, Berky Lajos zenekarának muzsikája mellett.

Csizmadia ifjak bálja. A csizmadia ifjak is kivették a maguk részét a farsangból. Tegnap este tartották meg szokásos báljukat a Korona dísztermében, amely ezuttal szüknek bizonyult. A hajnali órákig tartott mulatságon Kiss Gyula zenekara huzta a talpalávalót.

Timár ifjuság bálja. A timár ifjuság régi hagyományaihoz hiven tegnap este tartotta meg bálját a Bika dísztermében. A terem egészen megtelt fiatalokkal akik Kiss Béla zenekarának hangjai mellett reggelit táncoltak. A négyest 140 pár táncolta.

SZINHÁZ.

Műsor.

Jan. 30. hétfő: János vitéz, daljáték.

Jan. 31. kedd: János vitéz, daljáték.

Febr. 1. szerda: Miniszterválság daljáték,

Febr. 2. csütörtök: Tévedések játéka, vígjáték.

Febr. 3. péntek: Boldogság, vígjáték.

Febr. 4. Szombat: János vitéz, daljáték.

Febr. 5. vasárnap: d. u. A drótos tót, daljáték, este: Elnémult harangok, színmű.

Febr. 6. hétfő: Szlavijanszka orosz daltársulata.

Febr. 7. kedd: Szlavijanszka orosz daltársulata.

* Jótékony cölu előadás. A vidéki színigazgatóknak kötelességük, hogy minden esztendőben egy előadást rendeznek az országos színészegyesület nyugdíjintézetének javára. Ezt az előadást rendszeren eldugják az igazgatók és az estét a jellemzi, hogy nincs jövedelme. Nálunk az idén szerdán február 1-én lesz ez a köteles jótékony előadás. A debreceni nemes művelt közönség vegye jó szíve szeretetébe ezt az estét. A színészek nyugdíjintézete még mindig ennyira küzd az anyagi zavarokkal, hogy a szegény öreg nyugdíjas színészek csak tetemes levonással kapják meg kiesi nyugdíjukat. Minden fillér igazán derék célra jut ebből a szerdai jövedelemből. Menjenek színházba szerdán este minél többen, a kitűzött darab is, meg a jó cél is megérdemli.

* Szlavijanszka. Még ifjak valánk és bohók, amikor a szépséges Szlavijanszka orosz daltársulat lábba ejtette, megbabonázta andalító előadásaival a magyar közönséget. Most évek multával Szlavijanszka még egyszer visszajött közénk, hogy újra h dítson a méltó orosz dalokkal. Debrecenben február 6-án és 7-én tart két előadást a színházban.

TÁVIRATOK.

Az orosz ferrongás.

Pétervár, jan. 28. A belügyminiszter megvonta a Ruszkija Viedomoosztól az egyes eladás jogát és a zarotvi Nevniknek három hónapra el tiltotta a hirdetések elfogadását.

Moszkva, jan. 28. A vidéken a sztrájk megegyre tart különböző helyeken összeütkezésre került a sor a katonaság és munkások közt.

Varsó, jan. 28. A Lesno-utcában megütözköztek a munkások a rendőrséggel. A csapatok legyverüket használták. Nem tudni, mennyien sebesültek meg. Este 6-kor munkástömeg hatolt be a Volszki elővárosba és nagy pusztítást végzett a borkereskedésekben. A rendőrséggel való összeütkezésben a munkások tégladarabokkal harcoltak.

Pétervár, jan. 28. A rendőrség házkutatást tart a Nasa Zsizm s a Nas Dni nevű szabadelvű lapoknál. Ezek a lapok holnap valószínűleg nem jelennek meg.

Kiev, jan. 28. Az Iparfelügyelő rendtéré a város összes gyáraiban és műhelyciben kifüggesztették a pénzügyminisztertől és a pétervári főkormányzótól kiadott nyilatkozatot. A város csendes, de a lakosság mind izgatottabb lesz. A rozskenyér 5 kopek.

Százezer munkás sztrájkja.

Varsó, jan. 28. Az orosz ferrongás hatása alatt itt kiütött az általános sztrájk: százezer munkás beszüntette a munkát.

A forradalom vezetői.

Pétervár, jan. 28. A forradalmi mozgalom több vezetőjét letartóztatták. Lefoglalt irataikból kitűnt, hogy összeesküvést szerveztek a cár élete ellen.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 27.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv jó. Szilárdan tartott árak mellett 20 ezer métermázsa kerülforgalom b a közben 5 fill. drágább

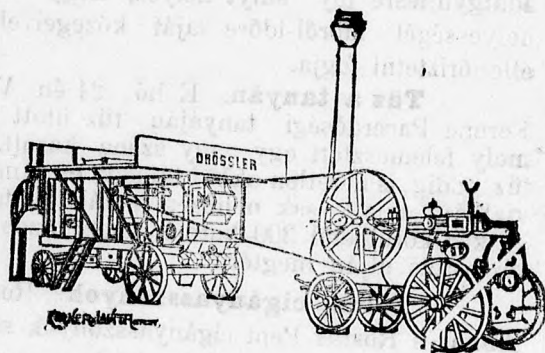
árakon. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő: szeles.

Buza áprilisra	19.70—72.
„ októberre	17.28—30.
Rozs áprilisra	15.28—40.
„ októberre	13.80—88.
Zab áprilisra	14.06—08.
„ októberre	12.20—22.
Tengeri májusra	14.84—86.
Repece májusra	22.40—60.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt tolvaj. Több rendbeli lopás vétségéért vádolva állott teg ap a debreceni kir. törvényszék előtt Csibi István h. böszörmányi lakos. 1904. óta ugyanis h. böszörmányben egymást követték a lopások, melyeket mint utóbb rájöttek Csibi István követett el. Dr. Oláh Miklós elnöklété alatt megtartott tárgyaláson a törvényszék a vádlottat két rendbeli lopás büntette miatt egy havi fogházra ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett. A bűnrészességgel vádolt Csibi Istvánnét, Csibi Mátyást, Balogh Zsófiát és ifj. Csibi Istvánt felmentették. Az ítélet jogerős.

Drössler Károly
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárokát, gőzmozdonyokat, gőzcseplőket, gőzekekészleteket, járgányos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók **Képvizelők keresetnek.**

Az ondódon 10 és fél hold föld és a Széchenyi kertben egy lakással ellátott kert eladó.

Ertekezhetni Dr. Megyery Pál ügyvéddel Széchenyi u. 35 sz.

Neustein Fülöp Cukrozott hashajtó labdacsal

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsal)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mert minden esetben az anyagoktól, az ártalmas szervek bajainál legelőbb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette egy ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs amely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

Utiázásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsal. Vajdai csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

kereskedelmi törvénytől védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, Plankeng. 6, *Kapható:* Debrecen: Balzs Ó. Füleki P. Mihailovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-össillapító szernek bizonyult közvényű, csúszási és meghűléseknél bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fill., 1 kor. 40 f. és 2 korona és gyógyszerháza minden gyógyszerháza kapható. — Főraktár: Tóth József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlán”, Prágában, Elisabethstrasse 8. sz.

Melviz

A nő legnagyobb ékesége a szép mell. Törvényesen védve van —

a **Käthe** — fele mellviz, teljesen ártatlan szer. Ára üvegenként 4 frt. használati utasítással.

Mdm. Käthe Menzel,
Wien, XVIII. Schulgasse

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye

Vászon — szőnyeg,

Férfi- és női-fehérenemű,

Női divatárak.

Határozott árak.

Hirdetmény.

Nagy Léta község mint testület tulajdonát képező vásártéri vendéglő a folyó év február hó 9-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen használatba fog adni. Az árverési feltételek az árverés napjáig a főjegyzői hivatalban megtekinthetők

Nagylótán 1905 január 24.

Előjáróság.

A „Korona Takarékszövetkezet” IV-ik rendes közgyűlése

1905. évi február hó 12-én délelőtt 10 órakor, a kereskedő társulat dísztermében tartatik meg melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az 1904. évi mérleg és zárószámadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. A kilépő Csanak János, Darvas Izidor és Dr. Gutfreund Sámuel igazgatósági tagok helyének betöltése.
6. Öt felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
7. Az 1901. I. évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.

Jegyzet: Az évi mérleg és zárószámadások kinyomava a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében, — minden szövetkezeti tag által — a hivatalos órákban átvehető.

Kivonat az alapszabályokból: 27. § A közgyűlésen a szövetkezet minden tagja az első öt törzsbetét után 1—1, minden további 5 törzsbetét után 3 szavazattal bír de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet nem gyakorolhat. Távollévők csak meghatalmazott szövetkezeti tag, nem teljes korúak és gondnokok alatt állók és jogi személyek pedig törvényes képviselőjük, illetve gondnokok által gyakorolhatják a jogot, de csak úgy, ha ezek is szövetkezeti tagok.

Egy szövetkezeti tag sem bírhat azonban saját jogán és megbízás nélkül több szavazattal.

Szavazati valamint eszelekvő és szenvedő választási jogukat csak azok tagok gyakorolják, kik 3 nappal a közgyűlés előtt szavazat-lapjukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adatnak ki.
A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók,

VAGYON	korona	TEHER	korona	TARTOZIK	korona	KÖVETEL	korona
Pénztári készlet	14,206.59	I—V. évt. törzsbefizet.	1,126,131.—	Állami és községi adók	2,700.—	1904-IV ik évt. beiktatási	
Folyószámlán	11,481.49	I—III. évt. haszonredm.	48,454.88	Költségek	2,341.72	díja	3,753.—
Kötelezvényekben	1,576,014.—	V ik évt. beiratási díja	1,828.—	Leírások	2,032.08	Kamatok	68,856.80
Könyvek és nyomtatványok	641.57	Kezességi kötelezettség	350,000.—	Tisztifizetések	19,140.—	Mulasztási illeték	5,885.70
Felszerelések	2100.—	Átmeneti kamatok	5,631.61	Napibiztosi díjak	2,988.—	Kezelési illeték	14,542.98
		Letétek	459.20	Igazgatósági működési díj	4,712.—		
		Veszteségi tartalék	15,000.—	Vesz. tartalék gyarapítása	4,205.72		
		Rendkívüli tartalék	2,000.—	Igazgatósági jutalék	5,100.—		
		Tisztviselői nyugdíjalap	1,200.—	Tisztviselői nyugdíjalapra	1,200.—		
		Az igazgatóság rendk.		Nyereség	48,618.96		
		álló jutalék	5,100.—				
		Nyereség	48,618.96				
	1.604,443.65		1.604,443.65		93,038.48		93,038.48

Debrecen, 1904 december hó 31-én.

Dr. Kenézi Gyula elnök.

Ifj. Schwartz Vilmos igazgató.

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str.
PLOMBUS!
 250,000 halairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
biztos száj

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!
 „Plombus”-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamata; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselettől, melynek címe:

„Plombus” szétküldés, Pásztó Heves me.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak
 egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.
 Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Ritka alkalom
 az életben csak egyszer fordul elő
500 darab tárgy 1 fr. 95 kr.
 Egy gyönyörű aranyos jól járó óra 3 évi jótállással hozzá lánc, 1 moderu férfi selyem kravát, 3 db. zsebkendő, 1 férfi gyűrű finom kövel, 1 finom börtárca, egy zsebbevaló toilett tökör, 1 kép album, egy pár bouton, 20 fontos levelezési tárgy és még vagy 400 különböző tárgy, a házában nem nélkülözhetők a fenti óra ára magában megér ennyit, az összes ára fr. 1. 95 kr. utánvétellel vagy a pénzbeküldése mellett.
H. Wachtel. Krakau.
(Galicia.)

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elyáskodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái
 az étvágyat nem rontják és hűtő ízűek,
 Dozsa 1 korona és 2 korona.
 Próbadozoz 50 fillér.
 Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST. VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Milalovits Jenő, Murkózy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Tóth Béla gyógyszerárában.

Belépési felhívás.

a Korona Takarékszövetkezettel 1905 január hó 1-én kezdődő V. évtársulatába.

A Korona Takarékszövetkezet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegekre tagjainál olcsó kamattal mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.
 Egy törzsbetét 1 korona melyre 200-260 korona kölcsön kapható.
 Az évtársulatok 5 évre alakítatnak, melyeknek letelével a befizetett összeg a hasznoseredménnyel együtt, mely az eddigiek szerint 6 százalékos a tagok betétei arányában felosztatik.
 Kölcsöneinket a kölcsön tartalmára egyszer s mindenkorra aláírandó bélyegmentes kötelezvényekre adjuk Kölcsöneink tehát a váltó kölcsönöknél sokkal előnyösebbek, mert az adós bélyegkölséget takarít meg és nem kell kezeseit 3 vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatainak:
 1. A befizetett összeg kilenc-tizedrésztéig
 2. Egy vagy több elfogadható készfizetőkezes jótálasa mellett még azon esetben is, ha azok nem szövetkezeti tagok.
 3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekebelezés mellett.
 4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

1905. január hó 1-től kezdve kölcsönöket utólagos kamat elszámolását is folyósítunk. E kölcsön előnyei: Kamat levonás nélkül folyósítatnak, a kölcsön tartalma alatt kamat nem fizetetik, hanem az magában a heti betétben számmolta'ik el.
 Ily kölcsönnél minden betét után 200 korona kapható, melyben a kamat s a törlesztési összeg is bentfoglaltatik sőt a leszámolás alkalmával még körülbelül 15-16 K. felesleg is maradhat mely összeg a tagoknak kifizetetik.

A kölcsönkérelmek leggyorsabban elintéztetnek.
 A szövetkezetnek 3000 tagja van, kik 11,000 betéttel 113,0000 koronát gyűjtötek össze.
 Kibélyezett kölcsöneink összege 1,600,000 koronára rug.
 Új betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos helyiségében Piac u. 6 sz. (Dr. Kola féle ház) válthatók, a hol is mindenféle felvilágosítások készséggel megadainak.

Az igazgatóság nevében;
Dr. Kenézy Gyula elnök
ifj. Schwarz Vilmos ügyvezető-igazgató,